

Gotická architektura

základní znaky:

- Lomený oblouk vyrovnává tlak kamene do stran.
- Křížová klenba odlehčuje zdi a umožňuje stavět do větších výšek.
- Triforium, ochoz u gotických chrámů katedrálního typu, je umístěný v síle zdi a otevřený do vnitřních prostor.
- Opěrný oblouk spojuje dva opěrné sloupy.
- Jako přípora se označuje podpěra gotického žebra, které přebírá část tlaku klenby.
- Opěrný systém zachycuje díky vnějším pilířům tlak bočních stěn.
- Vitráže jsou mozaiky tvořené malými kousky barevných sklíček spojených olovem.
- Rozety jsou kruhová okna.
- Fiála je štíhlý ozdobný jehlan ukončující opěrný pilíř.
- Chrlič zajišťuje odvod dešťové vody. Často znázorňuje neřesti, které se do sakrálních staveb nemají dostat.
- Materiál byl převážně kámen nebo „buchty“ (vysoké cihly).
- Směřuje k Bohu → proto převládaly hlavně sakrální stavby.

Opěrný systém; Chrlič; Křížová klenba; Rozety; Opěrný oblouk; Triforium; Vitráže; Lomený oblouk; Fiála; Přípora

Matyáš z Arrasu	Petr Parléř
* asi 1290 ve francouzském Arrasu † 1352 v Praze	* 1332/33 v Kolíně nad Rýnem nebo ve švábském Gmündu † 1399 v Praze
Francouzský architekt, stavitel a kameník	Německý architekt, kameník, stavitel a sochař
Začátek stavby katedrály sv. Víta, Václava a Vojtěcha	Po Matyášově smrti převzal jeho huť → pokračování ve stavbě svatovítské katedrály i dalších staveb

Který z těchto stavitelů začal stavět tyto stavby?

1)

4)

2)

5)

3)

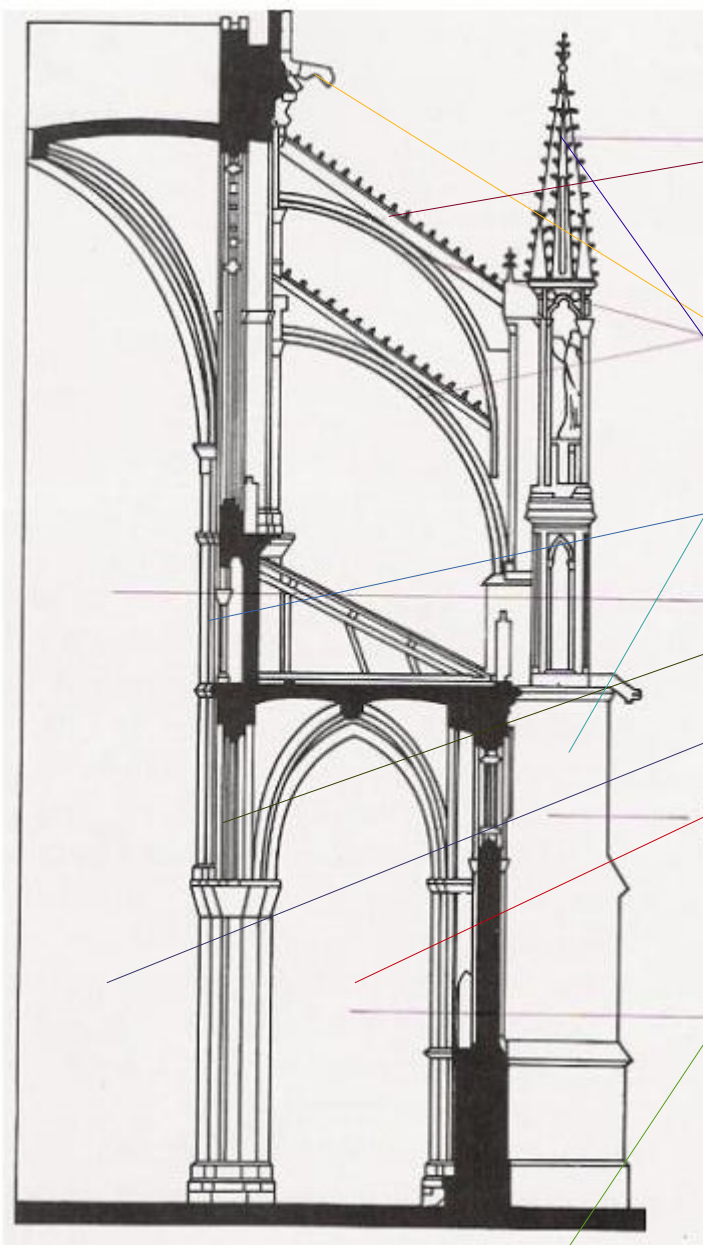
6)

Historie

- Název se vztahuje ke kmeni Gótů, pro italské humanisty byl tedy pojem gótské umění spíše hanlivý
- Gotický sloh začal nejpravděpodobněji přestavbou opatství st. Denis u Paříže
- Dělí se na raný, vrcholný a pozdní
- Nejznámější stavbou je dnes katedrála Notre Dame v Paříži
- Zajímavosti:
 - První projevy v 1. pol. 12. století ← vychází z románského slohu, který díky lepším technologiím vylepšuje
 - Počátky ve Francii → filozofie **směřování za Bohem**
 - Jediný směr neinspirovaný antickou
 - V pozdním středověku se z baziliky postupně přestavuje na síňový prostor; objevují se složité klenební vzorce, hvězdové, síťové a diamantové klenby
 - Žebra jsou často tvarována jako větve
 - Gotika je na přelomu středověku a novověku postupně nahrazována renesancí, která ji naprosto popírá
- Katedrála sv. Víta; Carolinum; Katedrála v Remeši; Notre-Dame; Karlštejn

Opěrný oblouk

Lomený oblouk

Opěrný pilíř

Křížová klenba

Chrlič

Triforium

Fiála

Přípora

Hlavní loď

Vedlejší loď

Rozeta

Vitráže

